

12-10
[Signature]

Број: 05-05-1- 3136-2/11
Сарајево, 12. октобар 2011. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 12.10.2011

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	02-05-2	-1067	1/1

S

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију конвенције, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Међународна конвенција за заштиту свих лица од присилног нестанка.

Будући да је Министарство за људска права и избјеглице БиХ надлежно за провођење поступка за приступање БиХ овој конвенцији, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о конвенцији.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
[Signature]
Ранко Микуновић

Broj: 08/1-23-05-4-20572-6/10
Datum: 06. 10. 2011. godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO		11. 10.	20. 11.
Organizaciona jedinica	Broj prijema	Broj lista	Broj odloga
05	05-1	3/36	

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Međunarodne konvencije za zaštitu svih osoba od prisilnog nestanka, dostavlja se

Dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji Međunarodne konvencije za zaštitu svih osoba od prisilnog nestanka koja je otvorena za potpisivanje u Parizu, Republika Francuska, 06. februara 2007.g. na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Predmetnu konvenciju je potpisala bivša ambasadorica BiH u R. Francuskoj gđa. Željana Zovko, 06. februara 2007.g. na zvaničnoj ceremoniji otvaranja potpisivanja Konvencije.

Predsjedništvo BiH je na 9. redovnoj sjednici održanoj 15. juna 2011.g. donijelo Odluku o prihvatanju teksta Međunarodne konvencije i pristupanju BiH istoj.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 157. sjednici održanoj 24. 08. 2011.godine, utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Međunarodne konvencije (kopija obavijesti o Zaključku VM BiH je u prilogu ovog akta).

Dostavljamo i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, akt broj: 01-02-334-2/10 od 22. 07. 2011.g. koje na Nacrt odluke nije imalo primjedbe.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00), provede postupak ratifikacije predmetnog ugovora.

S poštovanjem,

Sven Alkalaj

MINISTAR

Prilog: kao u tekstu

МЕЂУНАРОДНА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ СВИХ ЛИЦА ОД ПРИСИЛНОГ НЕСТАНКА

Преамбула

Државе потписнице ове Конвенције,

Узимајући у обзир обавезу држава из Повеље Уједињених нација да промовишу универзално поштовање и придржавање људских права и основних слобода,

У складу са Универзалном декларацијом о људским правима,

Позивајући се на Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, Међународни пакт о грађанским и политичким правима и све друге релевантне међународне инструменте у области људских права, хуманитарног права и међународног кривичног права,

Позивајући се такође на Декларацију о заштити свих лица од присилног нестанка усвојену од стране скупштине Уједињених нација резолуцијом 47/133 од 18. децембра 1992. године,

Свјесни изразите тежине присилног нестанка, који представља кривично дјело, а у неким околностима дефинисаним међународним правом и злочин против човјечности,

Одлучни да се спријече присилни нестанци и да се бори против некажњивости за злочин присилног нестанка,

Узимајући у обзир право сваког лица да не буде предмет присилног нестанка, право жртава на правду и репарацију и,

Афирмишући право сваке жртве да се сазна истина о околностима присилног нестанка и судбини несталог лица и поштујући право на слободу да се тражи, добије и пружи информација у том смислу,

Договориле су се као што слиједи:

Део I

Члан 1

1. Нико неће бити предмет присилног нестанка.

2. Ниједна изузетна околност било које врсте, било да је ратно стање или пријетња ратом, унутрашња политичка нестабилност или било која друга ванредна ситуација, не може се сматрати оправдањем за присилни нестанак.

Члан 2

„Присилни нестанак“ се, према овој Конвенцији, сматра хапшењем, затварањем, одвођењем или било којим другим обликом лишавања слободе, почињеним од стране државних службеника или лица или група лица које имају одобрење, подршку или прешутну сагласност Државе, које прати одбијање признавања дјела лишавања слободе или скривања информација о судбини или локацији несталих лица, што нестало лице ставља ван заштите закона.

Члан 3

Свака Држава потписница ће предузети потребне мјере да истражи дјела дефинисана чланом 2. која су починила лица или групе лица без одобрења, подршке или прешутне сагласности државе и да та лица доведе пред лице правде.

Члан 4

Свака Држава потписница ће предузети потребне мјере како би осигурала да присилни нестанак представља кривично дјело у складу са кривичним законом те државе.

Члан 5

Распрострањена или систематска пракса присилног нестанка представља злочин против човјечности, као што је дефинисано одговарајућим међународним правом и сносиће посљедице прописане одговарајућим међународним правом.

Члан 6

1. Свака Држава потписница ће предузети мјере да кривично терети барем:

(а) Свако лице које почини, нареди, наговори, или наведе на почињавање или покушај почињавања или је саучесник или учествује у присилном нестанку;

(б) Сваког предпостављеног који:

(i) Је је знао или је свјесно занемарио информацију која је јасно упућивала на то да су лица подређена под њеном или његовом директном командом и контролом починила или се налазе пред извршењем злочина присилног нестанка.

(ii) Је био одговоран за и имао контролу над активностима које су се односиле на злочин присилног нестанка; и

(iii) Није предузео, односно предузела, све потребне и разумне мјере у његовој или њеној моћи да спријечи или онемогући извршење присилног нестанка или да то питање преда надлежним властима ради истраге и кривичног гоњења;

(ц) Горе наведени подстав (б) не искључује више стандарде одговорности предвиђене одговарајућим међународним правом за војног командира или лице које врши дужност у својству војног командира.

Никаква наредба или инструкција од стране јавних власти, цивилних, војних или других, не може бити кориштена као оправдање за злочин присилног нестанка.

Члан 7

1. Свака Држава потписница ће учинити све да злочин присилног нестанка буде кажњив одговарајућим казним мјерама које узимају у обзир изузетну тежину тог злочина.

2. Свака Држава потписница може успоставити:

(а) Олакшавајуће околности, нарочито за лица која су, иако су учествовале у извршењу присилног нестанка, ефикасно допринијела довођењу живог несталог лица или су омогућила расвјетљавању случајева присилног нестанка или идентификацију починитеља присилног нестанка;

(б) Отежавајуће околности, без обзира на друге кривичне процедуре, нарочито у случају смрти несталог лица или извршења присилног нестанка над трудницама, малолетницима, инвалидима, или другим изузетно рањивим лицима.

Члан 8

У складу са чланом 5,

1. Држава потписница која примјењује законску застару за злочин присилног нестанка, ће предузети потребне мјере да обезбиједи да законска застара кривичног поступка:

(а) Траје дужи период и буде пропорционална изузетној тежини тог злочина;

(б) Почиње од момента када престаје злочин присилног нестанка, узимајући у обзир континуирану природу истог.

2. Свака Држава потписница ће гарантовати жртвама присилног нестанка право на ефикасан правни лијек током периода законске застаре.

Члан 9

1. Свака Држава потписница ће предузети потребне мјере у успостављању надлежности над злочином присилног нестанка:

(a) Када је почињен злочин на територији под њеном надлежношћу или на броду, или у авиону регистрованим у тој држави;

(б) Када је наводни починитељ држављанин те државе;

(ц) Када је нестало лице држављанин те државе, а Држава потписница то сматра прикладним.

2. Свака држава потписница ће такође, предузети све мјере потребне за успостављање надлежности за кривично дјело присилног нестанка, када се наводни починитељ нађе на било којем дијелу територије под њеном надлежношћу, осим уколико то лице изручи или преда другој држави у складу са својим међународним обавезама или то лице преда међународном кривичном суду чију је надлежност признала.

3. Ова Конвенција не искључује све додатне кривичне надлежности у складу са законима државе.

Члан 10

1. Након провјере доступних информација и утврђивања да ли околности то допуштају, свака Држава потписница, на чијој се територији налази лице за које се сумња да је починило кривично дјело присилног нестанка, притвориће такво лице или предузети друге адекватне законске мјере потребне да обезбиједи присутност тог лица. Притвор и друге законске мјере морају бити у сагласности са законом те Државе потписнице али могу трајати једино онолико дуго колико је потребно да се обезбиједи присутност тог лица током кривичног поступка, предаје или изручења.

2. Држава потписница која предузме мјере наведене у ставу 1. овог члана, одмах ће извршити прелиминарно испитивање или истраге ради установљавања чињеница. Обавијестиће Државе потписнице, набројане у члану 9., став 1., о мјерама које је предузела у складу са ставом 1. овог члана, укључујући притвор и околности које дозвољавају притвор, те о налазима прелиминарног испитивања или истраге, наводећи да ли намјерава спровести своју надлежност.

3. Сваком притвореном лицу из става 1. овог члана ће се пружити помоћ у успостављању комуникације са најближим адекватним представником државе чији је држављанин, или уколико лице не посједује никакво држављанство са представником државе у којој има пребивалиште.

Члан 11

1. Држава потписница на чијој се територији надлежности нађе лице које је наводно починило кривично дјело присилног нестанка ће, уколико не изручи то лице или га не преда другој земљи у складу са својим међународним обавезама или га не преда међународном кривичном суду чију надлежност та Држава потписница признаје, предати предмет својим надлежним органима ради кривичног гоњења.

2. Ови органи ће одлуке доносити према законима те Државе потписнице на исти начин као и у случају уобичајених тешких кривичних дјела. У случајевима наведеним у члану 9., став 2., стандарди доказа потребних за кривично гоњење и осуђивање, ни на који начин неће бити мање строги од оних који се примјењују у случајевима наведеним у члану 9., став 1.

3. Сваком лицу против којег је подигнута оптужница за кривично дјело присилног нестанка, гарантује се праведно суђење у свакој фази поступка. Свако лице којем се суди за кривично дјело присилног нестанка имаће праведно суђење на компетентном, независном и непристрасном суду или трибуналу успостављеним према закону.

Члан 12

1. Свака Држава потписница ће обезбједити да сва лица која тврде да је неко лице било предмет присилног нестанка имају право да о чињеницама обавијесте надлежне органе власти који ће без одлагања и непристрасно истражити оптужбе и уколико је потребно, без одлагања, провести темељну и непристрасну истрагу. Уколико је потребно, предузеће се адекватни кораци да се осигура да се лице које је поднијело тужбу, свјedoци, родбина несталих лица и њихови бранитељи, као и лица која учествују у истрази, заштите против сваке врсте лошег поступања или застрашивања, као посљедице тужбе или изношења доказа.

2. Уколико постоји основана сумња да је нека особа била предмет присилног нестанка, органи власти наведени у ставу 1. ће провести истрагу, чак и уколико формална тужба није поднијета.

3. Свака Држава потписница ће обезбиједити да органи власти наведени у ставу 1. овог члана:

(а) Имају потребна овлаштења и ресурсе за спровођење ефикасне истраге, укључујући и приступ документацији и другим информацијама релевантним за њихову истрагу.

(б) Имају приступ, уколико је потребно и уз претходно одобрење правосудног органа који ће по том питању одмах дјеловати, било којем мјесту хапшења или другом мјесту за које постоје основане сумње да се на њему налази нестало лице.

4. Свака Држава потписница ће предузети потребне мјере да спријечи и санкционише дјела која ометају вршење истраге. Посебно ће обезбиједити да лица осумњичена за кривично дјело присилног нестанка нису у могућности да утичу на ток истраге средствима притиска или дјелима застрашивања и одмазде над лицем које је поднијела тужбу, свјedoцима, родбином несталог лица, одбране или над лицима која учествују у истрази.

Члан 13

1. Када се ради о изручењу међу Државама потписницама, кривично дјело присилног нестанка неће се сматрати политичким кривичним дјелом, нити везаним за политичко кривично

дјело, као ни дјело мотивисано политичким мотивом. Према томе, захтјев за изручење, заснован на таквом кривичном дјелу не може се одбити само по том основу.

2. Кривично дјело присилног нестанка сматраће се као кривично дјело које је предмет изручења, у било којем споразуму о изручењу који постоји међу Државама потписницама прије ступања на снагу ове Конвенције.

3. Државе потписнице се обавезују да ће кривично дјело присилног нестанка које је предмет изручења, укључити у сваки споразум о изручењу којег накнадно склопе међу собом.

4. Уколико Држава потписница која изручење условљава постојањем споразума, прими захтјев за изручење од друге Државе потписнице са којом нема постигнут споразум о изручењу, може сматрати ову Конвенцију потребном правном основом за изручење које се односи на кривично дјело присилног нестанка.

5. Државе потписнице које не условљавају изручење постојањем споразума међусобно ће подразумијевати кривично дјело присилног нестанка као кривично дјело које је предмет изручења.

6. Изручење ће у свим случајевима подлијегати условима одговарајућих закона Државе потписнице која је примила захтјев, или важећих споразума о изручењу, а нарочито условима који се односе на минималне висине казне за изручивање и основама на темељу којих Држава потписница која је примила захтјев може одбити изручење или га нечим условити.

7. Ниједан дио ове Конвенције неће се тумачити као наметање обавезе за изручењем уколико Држава потписница која прими захтјев има основану сумњу да вјерује да је захтјев уложен ради тужбе или кажњавања неког лица на основу полне, расне, вјерске, националне, етничке, политичке или друге припадности, посебно припадности одређеној друштвеној или политичкој групи, или што на основу захтјева особа може претрпјети штету из било којег од наведених разлога.

Члан 14

1. Државе потписнице ће једна другој пружити највећу могућу међусобну правну помоћ у вези кривичних процеса који буду покренути везано за кривично дјело присилног нестанка, укључујући обезбјеђивање свих доказа којима располажу а који су потребни у поступку.

2. Таква правна помоћ ће зависити од услова предвиђених домаћим законима Државе потписнице која је примила захтјев или примјењивих споразума о међусобној правној помоћи, посебно укључујући услове према којима Држава потписница којој је предат захтјев, може одбити да одобри међусобну правну помоћ или за исту поставити услове.

Члан 15

Државе потписнице ће сарађивати и једна другој пружити сву потребну помоћ у погледу помоћи жртвама присилног нестанка, у трагању, лоцирању и ослобађању несталих лица, а у случају смрти, у ексхумацији и идентификацији те предаји њихових посмртних остатака.

Члан 16

1. Ниједна Држава потписница неће избацити, вратити („рефоулер“), предати или изручити лице другој држави, уколико постоји основана сумња да би такво лице могло бити у опасности од присилног нестанка.

2. Да би се утврдило да ли постоји основ за такву сумње, надлежни органи ће у обзир узети све релевантне чињенице, укључујући, када је то могуће, и то да ли у конкретной држави постоји константан систем распрострањеног, флагрантног или масовног кршења људских права или тешких повреда међународног хуманитарног права.

Члан 17

1. Нико неће бити притворен у тајном затвору.

2. Без обзира на друге међународне обавезе Државе потписнице везано за лишавање слободе, свака ће Држава потписница, у свом законодавству:

(a) Одредити услове под којима се могу издати наређења за лишавање слободе;

(б) Идентификовати све органе које имају овлаштења да издају наређење за лишавање слободе;

(ц) Гарантовати да ће сва лица лишена слободе бити затворена једино у званично признатим и надзираним мјестима затварања;

(d) Гарантовати да сва лица лишена слободе могу комуницирати и да их могу посјетити чланови породице, адвокат или било које друго лице по избору тог лица, али само у складу са законски предвиђеним условима, или, уколико је лице страни држављанин, да може комуницирати са својим конзуларним представницима у складу са важећим међународним правом;

(e) Гарантовати приступ надлежним и законски овлаштеним органима и институцијама мјестима гдје се налазе затворена лица, уколико је потребно, уз предходно званично одобрење правосудног органа;

(ф) Гарантовати да за сва лица лишена слободе или када се сумња на присилни нестанак, пошто лице лишено слободе није у могућности да оствари ово право, свака друго лице које има

лигитимни интерес, као што је родбина затвореног лица, њихови представници или адвокати, у сваком случају има право да покрене судски поступак пред судом, како би суд без одлагања одлучио о законитости затварања тог лица и наредио његово ослобађање уколико затварање исте није законито.

3. Све Државе потписнице ће обезбиједити да се оформи и води један или више ажурираних званичних регистара и/или евиденција лица лишених слободе, који ће по захтјеву бити уступљени одмах било којем правосудном или другом надлежном органу или институцији овлаштеној за ту сврху према закону конкретне Државе потписнице или према било којем релевантном међународном правном инструменту у којем је та Државе чланица. Информације садржане у том документу ће минимално задржати информације о:

- (a) Идентитету лица лишеног слободе;
- (b) Датуму, времену и локацији гдје је лице лишено слободе и идентитету надлежног лица које је лице лишило слободе;
- (c) Надлежном органу који је наредио лишавање слободе и по ком основу;
- (d) Надлежном органу који контролише лишавање слободе;
- (e) Мјесту затварања, датуму и времену кад је лице примљено у мјесто затварања и надлежном органу који управља тим мјестом затварања;
- (f) Елементима у вези са здравственим стањем лица лишеног слободе;
- (g) У случају смрти током лишавања слободе, околностима и узроку смрти и локацији посмртних остатака;
- (h) Датуму и времену пуштања или трансфера из мјеста затварања, дестинацији и надлежном органу одговорном за трансфер.

Члан 18

1. У складу са члановима 19. и 20., свака Држава потписница ће гарантовати свим лицима са легитимним интересом за ову информацију, као што је родбина лица лишеног слободе, њихови представници или адвокат, приступ најмање сљедећим подацима:

- (a) Надлежни орган који је донио одлуку о лишавању слободе;
- (b) Датум, вријеме и локација гдје је лице лишено слободе и примљена на мјесто затварања;
- (c) Надлежни орган који је надзирао лишавање слободе;

(d) Мјесто гдје је лице лишено слободe налази, укључујући, у случају премјештаја на друго мјесто затварања, дестинација и надлежни орган одговоран за премјештање;

(e) Датум, вријеме и мјесто ослобађања;

(f) Елементи у вези здравственог стања лица лишеног слободe;

(g) У случају смрти током лишавања слободe, околности и узроку смрти и мјесту гдје се налазе посмртни остаци.

2. Уколико буде потребно, предузеће се одговарајуће мјере за заштиту лица наведених у ставу 1. овог члана као и лица која учествују у истрази, од лошег поступања, застрашивања или санкција као резултат тражења информација у вези лица које је лишено слободe.

Члан 19

1. Лични подаци, укључујући медицинске и генетске податке, који су прикупљени и/или преношени у оквиру потраге за несталим лицем неће се користити или дати на кориштење у друге сврхе осим за тражење несталог лица. Ово се не односи на употребу таквих информација у кривичним процесима везаним за кривично дјело присилног нестанка или остварење права на репарацију.

2. Прикупљање, процесуирање, употреба и чување личних података, укључујући медицинске и генетске податке, неће нарушити нити имати утицај на нарушавање људских права, основних слобода или људског достојанства појединца.

Члан 20

1. Право на информације наведено у члану 18. може бити ограничено једино у случају да је лице под заштитом закона а лишавање слободe је контролисано од стране правосудних органа, и то у изузетним случајевима, када је то строго потребно и предвиђено законом, и уколико пренос ових информација може бити штетно за приватност или сигурност особе, угрозити ток кривичног процеса или из других разлога предвиђених законом, а у складу са примјењивим међународним правом и циљевима ове Конвенције. Ни у ком случају неће постојати рестрикције на право на информације наведено у члану 18. које може представљати понашање дефинисано чланом 2. или се косити са чланом 17. став 1.

2. Без обзира на преиспитивање законитости лишавања слободe лица, Државе потписнице ће гарантовати лицима наведеним у члану 18., став 1., право на брз и ефикасан правни лијек као начин да се без одлагања добију информације наведене у члану 18., став 1. Ово право на правни лијек се ни у ком случају не може суспендовати нити ограничити.

Члан 21

Све Државе потписнице ће предузети потребне мјере да се обезбиједи пуштање затворених лица на слободу на начин којим се поуздано може потврдити њихово пуштање на

слободу. Све Државе потписнице ће такође предузети све потребне мјере да осигурају физички интегритет таквим лицима и могућност да у потпуности остваре своја права у вријеме пуштања на слободу, без обзира на било које обавезе које таква лица могу имати према домаћем закону.

Члан 22

Без обзира на члан 6., све Државе потписнице ће предузети све потребне мјере у спрјечавању и постављању санкција за сљедеће понашање:

(a) Одлагање или обструкцију лијекова из члана 17. став 2., (ф) и члана 20. став 2.

(b) Уколико лишавање слободе било којег лица није евидентирано, или је евидентирана информација за коју је лице одговорно за званични регистар знала или требала знати да је нетачна;

(c) Одбијање да се пружи информације о лишавању слободе неког лица или пружање нетачних информација, чак иако су законски услови за пружање таквих информација задовољени.

Члан 23

1. Све Државе потписнице ће обезбједити да обука особља које проводи закон, цивилног или војног, медицинског особља, државних службеника и других лица која могу бити укључене у чување или третман лица лишених слободе обухвати потребно образовање и информације у вези са релевантним одредбама ове Конвенције, да би се:

(a) Спријечио ангажман тог особља у присилним нестанцима;

(b) Нагласио значај превенције и истраге присилних нестанака;

(c) Обезбједило да се уважи хитна потреба за рјешавањем случајева присилних нестанака.

2. Све Државе потписнице ће обезбједити да се издавање наредби или инструкција којим се налаже, одобрава или подстиче присилни нестанак забрани. Све Државе потписнице ће гарантовати да се лице које одбије извршити такву наредбу не кажњава.

3. Све Државе потписнице ће предузети потребне мјере да обезбједи да лица из става 1. овог члана која имају разлога да вјерују да је дошло до присилног нестанка или се он планира, о томе извијесте своје надређене и, уколико је потребно, одговарајуће власти или органе које имају овлашћења за ревизију или правни лијек.

Члан 24

1. Термин „жртва“ у смислу ове Конвенције, представља нестало лице и свако лице којем је нанијета штета као директна посљедица присилног нестанка.

2. Свака жртва има право да зна истину о околностима присилног нестанка, ток и резултате истраге и судбину несталога лица. Све Државе потписнице ће у том смислу предузети потребне мјере.

3. Све Државе потписнице ће предузети потребне мјере у трагању за несталим лицем, његовом лоцирању и пуштању на слободу и, у случају смрти, у лоцирању, одавању почести и повратку посмртних остатака.

4. Све Државе потписнице ће обезбједити путем свог правног система да жртве присилног нестанка имају право на репарацију и промтну, праведну и адекватну компензацију.

5. Право на остваривање репарације из става 4. овог члана обухвата материјалну и моралну штету и, уколико је потребно, друге начине репарације као што су:

- (a) Реституција;
- (b) Рехабилитација;
- (c) Сатисфакција, укључујући поврат достојанства и угледа;
- (d) Гаранција да се исто неће поновити.

6. Без обзира на обавезу да се настави са истрагом док се не разјасни судбина несталога лица, свака Држава потписница ће предузети потребне мјере заштите правног положаја несталога лица чија судбина није расвјетљена као и положај његове родбине, у области социјалне помоћи, финансијских питања, породичног права и имовинских права.

7. Све Државе потписнице ће гарантовати право на формирање и слободно учешће у организацијама и удружењима која доприносе расвјетљавању околности присилног нестанка и судбине несталога лица, те пружању помоћи жртвама присилног нестанка.

Члан 25

1. Све Државе потписнице ће кроз своје кривичне законе предузети потребне мјере у спрјечавању и кажњавању :

(a) Неправедног одвођења дјете која су предмет присилног нестанка, дјете чији су отац, мајка или законски старатељи предмет присилног нестанка или дјете рођене док су њихове мајке, жртве присилног нестанка, биле заточене;

(b) Фалсификовања, сакривања или уништавања докумената који доказују прави идентитет дјете наведене у горњем под-ставу (a).

2. Све Државе потписнице ће предузети потребне мјере у трагању и идентификовању дјеце наведене у ставу 1. (а) овог члана и њиховом враћању својим породицама, у складу са законским процедурама и важећим међународним споразумима.

3. Државе потписнице ће пружити међусобну помоћ у трагању, идентификовању и лоцирању дјеце наведене у ставу 1. (а) овог члана.

4. С обзиром на потребу за заштитом најбољих интереса дјеце из става 1. (а) овог члана, и њиховом праву на очување или поновно успостављање идентитета, укључујући њихово држављанство, име и презиме и родбинске везе признате законом. Државе потписнице које уважавају систем усвајања или други облик збрињавања дјеце треба да имају важеће законске процедуре за ревизију усвајања или збрињавања дјеце, и кад је то потребно, поништење таквог усвајања или збрињавања који су настали као посљедица присилног нестанка.

5. У свим случајевима, посебно у свим питањима везаним за овај члан, најбољи интерес дјеце ће бити примарни циљ, а дијете које је способно да само доноси суд о нечему имаће право да слободно изрази своје ставове, који ће бити узети у обзир сагласно узрасту и зрелости дјетета.

Дно II

Члан 26

1. Основаће се Комитет за присилне нестане (у даљем тексту: Комитет) који ће вршити функцију предвиђену овом Конвенцијом. Комитет ће се састојати од 10 стручњака високих моралних вриједности и признатих у домену људских права, који ће обављати своје функције у властито име и бити независни и непристрасни. Чланове Комитета ће именовати Државе потписнице према праведној географској заступљености. Водиће се рачуна да је корисно да у раду Комитета учествују лица са релевантним правним искуством и да полна заступљеност буде равномјерна.

2. Чланови Комитета ће се бирати тајним гласањем са списка лица која су номиновале Државе потписнице из реда својих држављана на састанцима Држава потписница, сваке друге године, које у ту сврху организује Генерални секретар Уједињених нација. На овим састанцима, на којима ће двије трећине Држава потписница чинити кворум, лица изабрана за састав Комитета ће бити она лица која буду добила највећи број гласова и апсолутну већину гласова од представника Држава потписница које су присутне и гласају.

3. Почетни избор ће се одржати најдаље у року од шест мјесеци након ступања на снагу ове Конвенције. Генерални секретар Уједињених нација ће четири мјесеца прије сваког избора упутити писмо Државама потписницама којима их позива да предају своје номинације у року од три мјесеца. Генерални секретар ће припремити списак свих номинованих кандидата по абecedном реду, наводећи Државу потписницу која је номиновала сваког кандидата, а тај списак предаће свим Државама потписницама.

4. Чланови Комитета ће се бирати на период од четири године. Имаће право поновног именованња на још један мандат. Међутим, мандат пет чланова именованих у првом изборном периоду ће се завршити након двије године; одмах након првог именованња, имена тих пет чланова ће путем жријеба бирати предсједавајући састанка из става 2. овог члана.

5. Уколико члан Комитета премине или преда оставку или из било којег разлога не може вршити своју дужност у Комитету, Држава потписница која је номинувала тог члана ће у складу са критеријима из става 1. овог члана, именовати другог кандидата из своје Државе који ће обављати ту функцију до краја мандата, о чему треба да се сложи већина Држава потписница. Сматраће се да постоји сагласност, осим уколико половина или више од половине Држава потписница пошаљу негативан одговор у року од шест седмица након пријема обавијести Генералног секретара Уједињених нација у вези предложеног именованња.

6. Комитет ће поставити своја правила процедуре.

7. Генерални секретар Уједињених нација ће обезбиједити потребна средства, особље и просторије за ефикасан рад Комитета. Генерални секретар Уједињених нација ће сазвати први састанак Комитета.

8. Чланови Комитета ће уживати право на просторије, привилегије и имунитет стручњака у мисији Уједињених нација као што је наведено у одговарајућим дијеловима Конвенције који се односе на привилегије и имунитет Уједињених нација.

9. Све Државе потписнице ће сарађивати са Комитетом и пружати помоћ његовим члановима у испуњавању његовог мандата, у оној мјери у којој је Држава потписница прихватила његове функције.

Члан 27

Конференција Држава потписница ће бити одржана најраније четири године а најкасније шест година након ступања на снагу ове Конвенције ради процјене функционисања Комитета и да би се одлучило, у складу са процедуром из члана 44., став 2., да ли је примјерено извршити трансфер мониторинга ове Конвенције на друго тијело – без искључивања било које могућности - у складу са функцијама дефинисаним у члановима 28. до 36.

Члан 28

1. У оквиру надлежности датих овом Конвенцијом, Комитет ће сарађивати са свим релевантним органима, канцеларијама и специјализираним агенцијама и фондовима Уједињених нација, тијелима за споразуме успостављеним у складу са међународним документима према посебним процедурама Уједињених нација као и са одговарајућим регионалним међувладиним организацијама или тијелима, те са свим надлежним државним институцијама, агенцијама или канцеларијама које раде на заштити свих лица од присилног нестанка.

2. По разрешењу свог мандата, Комитет ће се консултовати са другим тијелима за споразуме успостављеним одговарајућим међународним инструментима за људска права, посебно са Комитетом за људска права успостављеним за Међународну конвенцију о грађанским и политичким правима, с циљем обезбјеђења досљедности њихових запажања и препорука.

Члан 29

1. Све Државе потписнице ће Комитету предати, путем Генералног секретара Уједињених нација, извјештај о предузетим мјерама како би испуниле своје обавезе из ове Конвенције, у року од двије године након ступања на снагу Конвенције у Држави потписници.

2. Генерални секретар Уједињених нација ће се побринути да овај извјештај буде прослијеђен свим Државама потписницама.

3. Комитет ће прегледати све извјештаје, дати свој коментар, запажања или препоруку које сматра прикладним. Коментари, запажања или препоруке ће се прослиједити датој Држави потписници, која јој може одговорити својевољно или на захтјев Комитета.

4. Комитет такође може затражити од Држава потписница даље информације које се односе на имплементацију ове Конвенције.

Члан 30

1. Захтјев да се нестала лица хитно пронађу Комитету предаје родбина несталог лица или законски представници, њихов адвокат или лице којег опуномоће, као и било које друго лице које има легитиман интерес.

2. Уколико Комитет сматра да захтјев за хитну акцију у складу са ставом 1. овог члана:

(a) Није очигледно неоснован;

(b) Не представља злоупотребу права на подношење таквих захтјева;

(c) Је већ презентирао надлежним тијелима дотичне Државе потписнице, као што су истражна тијела, уколико за то постоји могућност;

(d) Није компатибилан са одредбама ове Конвенције; и

(e) Исто питање није предмет разматрања друге међународне истраге или споразума исте врсте;

од дотичне Државе потписнице ће затражити да пружи информације о ситуацији конкретног лица, у временском року којег одређује Комитет.

3. Што се тиче информација које пружи дотична Држава потписница у складу са ставом 2. овог члана, Комитет може предати Држави потписници препоруке укључујући захтјев да Држава потписница предузме све потребне мјере, укључујући и привремене мјере, са циљем лоцирања и заштите конкретног лица у складу са овом Конвенцијом, и обавијести Комитет у току раније одређеног рока, о предузетим мјерама, узимајући у обзир хитност ситуације. Комитет ће информисати лице које предаје захтјев за хитну акцију о свим препорукама и информацијама које јој је пружила Држава потписница, када постану доступне.

4. Комитет ће наставити са радом са дотичном Државом потписницом све док се не расвијетли судбина несталог лица. Лице које предаје захтјев ће бити информисано.

Члан 31

1. Држава потписница може приликом ратификације или у било којем периоду након ње изјавити да признаје надлежност Комитета да прима и разматра поднеске од или у име појединаца под својом надлежношћу, који тврде да су жртве кршења одредби ове Конвенције начињених од стране Државе потписнице. Комитет неће примити никакве поднеске који се тичу Државе потписнице која није признала надлежност Комитета.

2. Комитет ће сматрати да је поднесак неприхватљив уколико:

(a) Поднесак је анониман;

(b) Поднесак представља злоупотребу права на подношење таквог поднеска или је несагласан са одредбама ове Конвенције;

(c) Исто питање се истражује у оквиру друге процедуре међународне истраге или споразума исте природе; или када

(d) Сви ефективни доступни домаћи правни лијекови нису исцрпљени. Ово правило неће се примјењивати када је примјена правних лијекова безразложно пролонгирана.

3. Уколико Комитет сматра да поднесак задовољава захтјеве из става 2. овог члана, исти ће прослиједити датој Држави потписници, тражећи од те Државе да достави запажања и коментар у временском року којег одреди Комитет.

4. У било које вријеме након пријема поднеска и прије доношења одлуке о меритуму поднеска, Комитет ће датој Држави потписници на хитно разматрање предати захтјев за преузимање привремених мјера које су потребне да би се избјегла могућа непоправљива штета по жртву или жртве наводног кршења. Када Комитет користи своје право на дискрецију, то не значи одлучивање о прихватљивости или меритуму поднеска.

5. Комитет ће одржавати затворене сједнице за разматрање поднеска из овог члана. Аутора поднеска ће обавјештавати одговорима које је дала Држава потписница. Када Комитет одлучи да затвори поступак, о свом ставу ће обавијестити Државу потписницу и аутора поднеска.

Члан 32

Држава потписница ове Конвенције може у било које вријеме изјавити да признаје надлежност Комитета да заприма и разматра поднеске у којима Држава потписница тврди да нека друга Држава потписница не испуњава своје обавезе према овој Конвенцији. Комитет неће прихватити поднеске који се односе на Државу потписницу која није дала такву изјаву, нити поднеске Државе потписнице која није дала такву изјаву.

Члан 33

1. Уколико Комитет добије поуздане информације о озбиљним повредама ове Конвенције од стране Државе потписнице, може, након консултације са конкретном Државом потписницом затражити да један или више њених чланова посјете Државу потписницу и предају извјештај без одлагања.

2. Комитет ће писменим путем обавијестити конкретну Државу потписницу о својој намјери да организује посјету, наводећи састав делегације и сврху посјете. Држава потписница ће у разумном временском року одговорити Комитету.

3. Након што Држава потписница преда захтјев поткрепљен чињеницама, Комитет може донијети одлуку о одлагању или отказивању посјете.

4. Уколико Држава потписница прихвати посјету, Комитет и конкретна Држава потписница ће радити заједно на утврђивању детаља посјете а Држава потписница ће Комитету обезбиједити све потребне услове за успјешну посјету.

5. Након посјете, Комитет ће обавијестити Државу потписницу о својим запажањима и препорукама.

Члан 34

Уколико Комитет добије информацију за коју му се чини да садржи основане индикације да се врши присилни нестанак на широкој или систематској основи на територији која је у надлежности неке Државе потписнице, он може, након што затражи од те Државе потписнице све релевантне информације о ситуацији, хитно упутити предмет на разматрање Генералној скупштини Уједињених нација, путем Генералног секретара Уједињених нација.

Члан 35

1. Комитет ће имати надлежност једино везано за присилне нестанке који су се десили након ступања на снагу ове Конвенције.

2. Уколико једна Држава постане потписница ове Конвенције након њеног ступања на снагу, обавезе те Државе вис-à-вис Комитета односиће се једино на присилне нестанке који су се десили након ступања на снагу ове Конвенције за Државу о којој је ријеч.

Члан 36

1. Комитет ће Државама потписницама и Генералној скупштини Уједињених нација предати годишњи извјештај о својим активностима у вези са овом Конвенцијом.

2. Прије него што се у годишњем извјештају штампа неко запажање о некој Држави потписници, та Држава ће бити унапријед обавијештена те ће јој се дати разуман временски рок за пружање одговора. Та Држава потписница може затражити објављивање својих коментара или запажања у годишњем извјештају.

Дио III

Члан 37

Ниједан дио ове Конвенције неће утицати на одредбе које штите права свих лица од присилног нестанка у широј мјери и које се могу налазити у:

- (a) Законодавству Државе потписнице;
- (b) Међународном праву на снази у тој Држави.

Члан 38

1. Ова Конвенција је отворена за потписивање од стране свих Држава чланица организације Уједињених нација.

2. Ова Конвенција подлијеже ратификацији у свим Државама чланицама организације Уједињених нација. Инструменти ратификације предају се Генералном секретару Уједињених нација.

3. Ова Конвенција је отворена за приступ свим Државама чланицама Уједињених нација. До приступања Конвенцији долази након полагања инструмента приступа код Генералног секретара Уједињених нација.

Члан 39

1. Ова Конвенција ступа на снагу тридесетог дана након што се Генералном секретару Уједињених нација депонује двадесети инструмент ратификације или приступа.

2. За сваку Државу која ратификује ову Конвенцију или јој приступи након депоновања двадесетог инструмента ратификације или приступа, ова Конвенција ступа на снагу тридесетог дана након депоновања инструмента ратификације или приступа те Државе.

Члан 40

Генерални секретар Уједињених нација ће обавијестити Државе чланице Уједињених нација и Државе које су потписале ову Конвенцију или јој приступиле, о сљедећем:

- (a) Потписивању, ратификацији и приступу према члану 38;
- (b) Датуму ступања на снагу ове Конвенције према члану 39.

Члан 41

Одредбе ове Конвенције ће се односити на све дијелове федералних Држава без икаквих ограничења или изузетака.

Члан 42

1. У случају спора између двије или више Држава потписница у вези тумачења или примјене ове Конвенције који се не може разријешити споразумно преговорима или процедурама датим у Конвенцији, на захтјев једне од страна, спор ће бити предмет арбитраже. Уколико Стране не постигну споразум о организацији арбитраже у року од шест мјесеци након захтјева за арбитражом, било која од страна може послати спор Међународном суду правде путем захтјева у складу са Статутом Суда.

2. Држава може, приликом потписивања или ратификације Конвенције или приступа истој, изјавити да се не обавезује ставом 1. овог члана. Друге Државе потписнице неће бити обавезане ставом 1. овог члана према било којој Држави потписници која се тако изјасни.

3. Уколико се нека од Држава потписница изјасни у складу са ставом 2. овог члана може у било које вријеме повући своју изјаву путем обавијести Генералном секретару Уједињених нација.

Члан 43

Ова Конвенција је у сагласности са одредбама међународног хуманитарног права, укључујући обавезе Високих уговорних страна потписница четири Женевске Конвенције од 12. августа 1949. године и два додатна протокола исте од 08. јуна 1977. године, или могућношћу доступну Државама потписницама да опуномоће Међународни комитет црвеног крста да посјети мјеста затварања у ситуацијама које не покрива међународно хуманитарно право.

Члан 44

1. Државе потписнице ове Конвенције могу предлагати амандмане које предају Генералном секретару Уједињених нација. Генерални секретар ће према томе обавијестити Државе потписнице ове Конвенције о датим приједлозима уз захтјев да назначе да ли желе да се одржи конференција Држава потписница у сврху разматрања и гласања о приједлогу. У случају да у року од четири мјесеца након такве обавијести најмање једна трећина Држава

потписница жели такву конференцију, Генерални секретар ће исту сазвати под окриљем Уједињених нација.

2. Амандман којег већинским гласовима усвоје двије трећине Држава потписница које су присутне и гласају на конференцији, Генерални секретар ће доставити свим Државама потписницама на усвајање.

3. Амандман усвојен у складу са ставом 1. овог члана ступа на снагу након што двије трећине Држава потписница ове Конвенције прихвате исти у складу са својим уставним поступцима.

4. Након што амандмани ступе на снагу, биће обавезујући за оне Државе потписнице које су их усвојиле, а друге Државе потписнице су и даље обавезане одредбама ове Конвенције и сваким ранијим амандманом којег су усвојиле.

Члан 45

1. Ова Конвенција чију аутентичну верзију представљају верзије на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику налазиће се депонована код Генералног секретара Уједињених нација.

2. Генерални секретар Уједињених нација ће доставити овјерене копије ове Конвенције свим Државама наведеним у члану 38.